

RAAHEN KAUPUNKI
RAAHEN KESKEISTEN TAAJAMA-ALUIDEN OSAYLEISKAAVA
KULTTUURIHISTORIALLISTESTI ARVOKKAAT ALUEET

Inventoinnit

Sisällysluettelo:

Inventoinnit (tähän mennessä laaditut)

1	Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet, osa 2.
2	Rakennettu kulttuuriympäristö, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt
3	Pohjanmaan rantatie Pohjois-Pohjanmaalla
4	Raahen kaupungin inventointilomakkeet
5	Maakuntakaava

Inventoinnit

1 **Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet, osa 2.** Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitto (1993)

”Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet” -inventoinnissa on mainittu Raahen keskusta-alueelta 27 kohdetta (kohdenumerot 1-27), joista kuusi valtakunnallisesti arvokasta (vk) ja loput maakunnallisesti arvokkaita. Kohteet ovat seuraavat (alleviivattuina ne, joista Raahen kaupungilla inventointikortit):

- 1) *Raahen vanha ruutukaava-alue (vk)*
- 2) *Rantakatu ja Myhrbergin puisto*
(huom. rakennuksista suojeltu rakennussuojelulailla Leufstadiuksen talo 23.2.1984 ja Soveliuksen talo 22.10.1987)
- 3) *Pekkatori (vk)*
- 4) *Brahenkatu*
- 5) *Cortenkatu*
- 6) *Saaristokatu*
- 7) *Reiponkatu*
- 8) *Raahen kirkko (vk)*
- 9) *Kirkkokellarit, Kirkkopuisto*
- 10) *”Jaakobin lähde”, Reiponkadun Katinhännässä*
- 11) *Raahen museo, Rantatori (vk)*
- 12) *Ruiskuhuone ja museon varasto*
- 13) *Ruutukaava-alueen eteläosa*
- 14) *Raatihuone (vk)*
- 15) *Entinen Lybeckerin kotiteollisuuskoulu, Reiponkatu 35*
- 16) *Toimisto- ja asuintalo, ent. terveysneuvola, Reiponkatu 37 (huom. purettu)*
- 17) *Kaupunkilehti Raahelaisen talo, Palokunnankatu 23*
- 18) *Härkätori, Sovionkatu-Laivurinkatu*
- 19) *Ent. Yhdyspankin toimitalo, Koulukatu 17, Kirkkokatu 20*
- 20) *Pelastusarmeijan talo, Koulukatu 13*
- 21) *Ns. jugend-kortteli n:o 57*
- 22) *Keskuskoulu, Lukiokatu 1*
- 23) *Raahen rautatieasema (vk)*
- 24) *Raahen Porvari- ja Kauppakoulu, Merikatu 2, Fellmanin puistokatu 1*

- 25) *Asuintalo, Merikatu 6*
- 26) *Kruununmakasiini, Merikatu 10*
- 27) *Merikadun päiväkotii, Merikatu 18*

Ruutukaavan ulkopuolella suunnittelualueella on lisäksi mainittu kohteet 28-30, 37-41, 44-48 sekä Pattijoen osalta kohteet 1-4, 7 ja 8, joista kohteet 1 ja 2 ovat valtakunnallisesti arvokkaita. Kohteet ovat seuraavat (alleviivattuina ne, joista Raahen kaupungilla Museoviraston inventointilomakkeita):

- 28) Kone Oy:n rakennukset ja puisto sekä Miilukangas Oy:n rakennukset
- 29) Gellmanin sairaala
- 30) *Raahen tietokonealan oppilaitos (ent. seminaari), Rantakatu 1 (vk)*
- 32) Ulko-Fantin huvilat ja kalamajat
- 35) Kylmäniemen kalaranta
- 37) Öörnin sotilastorppa, Savolahti (huom. suojeltu rakennussuojelulla 23.10.1998)
- 38) Kotikuusikko, Savolahti
- 39) Lapaluoto
- 40) Tonttula
- 41) Ratavartijan talo, Lapaluodontie
- 44) Kirkko ja tapuli, Saloinen (vk)
- 45) Vanha pappila, Saloinen (vk)
- 46) Juusolanmäki, Saloinen (vk)
- 47) Myllymäki, Saloinen
- 48) Entinen Myllymäen koulu, Saloinen

ja Pattijoella:

- 1) *Pattijoen kirkko (vk)*
- 2) *Pattijoen rantamaisema ja kiviholvisilta, Pattijoki kk (vk)*
- 3) *Pattijoen pappila*
- 4) *Ingerttilä ja Pihlajaniemi, Pattijoki*
- 5) *Eskola*
- 6) *Pattijoen kotiseutumuseo*
- 7) *Kamutanmäki, Pattijoki*
- 8) *Mikonkari*

Muita suunnittelualueen tuntumassa sijaitsevia kohteita ovat Raahessa:

- 31) Peltomaan huvila
- 33) Preiskarin huvilat
- 34) Taskun pooki ja maja
- 36) Ruottalon huvilat
- 42) Iso-Kraaselin luotsiasema ja pooki
- 43) Kallan kalamajat

ja Pattijoella:

- 16) *Peltola*

2 Rakennettu kulttuuriympäristö, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museovirasto, Ympäristöministeriö (1993)

Valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten kohteiden selvityksessä on mainittu seuraavat ympäristöt:

- 69) *Pattijoen kulttuurimaisema*
- 89) *Vanhan Raahen ruutukaava-alue*
- 90) *Entinen seminaarin alue*
- 91) *Raahen rautatieasema ympäristöineen*
- 92) *Saloisten tapuli ja kirkkomäen maisema*

3 Pohjanmaan rantatie Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulun tiepiiri (2000)

Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Oulun tiepiirin laatimassa inventoinnissa on selvitetty vanhan rantatien reitti ja sen nykytila. Vanha rantatie kulkee läpi suunnittelualueen. Saloisissa vanhan tien olemus on kohtalaisesti säilynyt. Muualla sen piirteitä on paikoitellen jossain määrin säilynyt (mm. Pattijoen krikon kohdalla) tai se on tuhoutunut.

4 Raahen kaupungin inventointilomakkeet

Hilkka Aaltonen (1987):

Raahen rautatieasema
Jugendkortteli nro 57, kaup.osa XV
Gellmanin sairaala, Rantakatu
Pelastusarmeijan talo, Koulukatu 13 (Pekkatheateri ostanut)
Ratavartijan asunto, Lapaluoto
Ent. Lapaluodon Renkaan talo, Luotsikatu 2, Lapaluoto
Tonttula, itäinen puoli; asuintalo, Lapaluoto
Tonttula, läntinen puoli; Veteraanimaja, Lapaluoto
Saloisten kirkonkylän ent. kansakoulu, Oikotie, Saloinen

Saariston osayleiskaava (inv. H.Aaltonen 1987):

Iso-Kraaselin entinen luotsitupa
Kallan kalamajat
Preiskari, huvila, huvilapalsta 5 (Pehkosen huvila)
Preiskari, huvila, huvilapalsta 6 (Mämmelän huvila)
Preiskari, huvila, huvilapalsta 9 (Suorsan huvila)
Taskun pooki ja maja

Oulun käsi- ja taideteollisuusoppilaitos (1999):

Soveliuksen talo (Gröna slottet, köyhäintalo), Rantakatu 26
Soveliuksen talon piharakennus, Rantakatu 26
Merimuseo, Rantakatu 33
Heikki Sovion talo, Brahenkatu 2
Sovion talon piharakennuksia, Brahenkatu 2
Heikki Sovion talon piharakennuksia, Brahenkatu 2
Japinssonin talo, Brahenkatu 1 (Japinssonin perikunta, myyty)
Freytagin talo, Rantakatu 28 (Japinssonin perikunta, myyty)
Ruiskuhuone, Rantakatu 31

Raahan pohjoiset mannerrannat osayleiskaava, Kulttuurihistoriallisesti ja / tai rakennustaiteellisesti arvokkaat rakennukset ja rakennelmat (inv. H. Aaltonen 1987, 1991, Katri Kananen 2002):

Ulkofantti, huvila, palsta 3 (Saariahon huvila)
Ulkofantti, Pursimaja
Ulkofantti, Rautaruukin Työntekijäin AO200 ry:n vapaa-ajan viettopaikka
Ulkofantti, huvila, palsta 4 (Aurion huvila)
Ulkofantti, huvila, palsta 8 (Pyhäniemen huvila)
Ulkofantti, Kala-aitat, verkkovajat (Pyhäniemi)
Ulkofantti, Verkko- ja kalamajat (Jortama)
Iläinen, Huvila, huvilapalsta 11 (Peltomaan huvila)
Ruottalo, Huili
Ruottalo, Huvila, huvilapalsta 7 (Oittisen huvila)
Ruottalo, Huvila, huvilapalsta 8 (Virtasen huvila)
Ruottalo, Honkala, Swanlungin huvila

Katri Kananen / Kortteli 18 (2002)

Granlund, Kauppakatu 40
Saariaho, Koulukatu 11
Pelastusarmeijan talo, Koulukatu 13
Vaihoja, Kirkkokatu 31
Osmon pyörä, Kirkkokatu 33
Pyöräpiste, Kirkkokatu 35

Tervahovin teollisuusalueen ja Thompsonin ranta-alueen asemakaavan muutos (inv. E. Puijola, Suunnittelukeskus Oy, 2005)

Ruonankatu 1, Tervahovi 3910, tontti 1, Miilukangas Ky (kaksi lomaketta)

Yrityisperän omakotialueen asemakaavan muutos (2005, kesken)

Hepoaho, Ollinsaarenkatu 2
Häkkinen, Ollinsaarenkatu 6
Keski-Korsu, Ollinsaarenkatu 8
Ojalehto, Kappelikatu 1
Turunen, Kappelikatu 10

5 Maakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (2004) on mainittu samat kohteet kuin ”Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet”- inventoinnissa vuodelta 1993.